

Byrådets sak

Byrådets sak nr.: 30/2014
Vedtaksdato: 30.10.2014

Vår ref. (saksnr.): 201403427-7
Arkivkode: 424

OSLO KOMMUNES HØRINGSUTALLELSE TIL RAPPORT OM UTDANNING OG FORSKNING I SPESIALPEDAGOGIKK

Saksfremstilling:

Det vises til høringsbrev av 08.07.2014 fra Kunnskapsdepartementet. Høringsinstansene blir bedt om å gjennomgå rapporten *Utdanning og forskning i spesialpedagogikk – veien videre* fra Ekspertgruppen for spesialpedagogikk.

Ekspertgruppen ble oppnevnt høsten 2012 som oppfølging av Meld. St. 18 (2010-2011): *Læring og fellesskap*. Rapporten ble overlevert Kunnskapsdepartementet v/kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen 20. juni 2014.

Ekspertgruppen har gjennomgått de spesialpedagogiske utdanningene i Norge og vurdert hvordan de bør innrettes og dimensjoneres i årene som kommer, for at samfunnets behov for spesialpedagogisk kompetanse skal kunne dekkes. Ekspertgruppen har blant annet vurdert spørsmål som:

- Hvordan kan lærerutdanningene og de spesialpedagogiske utdanningene utdanne gode praktikere som møter behovene i barnehage, skole og samfunnet for øvrig, og fører til bedre læring for barn, elever og voksne med spesielle behov?
- Hvilke krav må stilles til fagmiljøene for å sikre bærekraftige spesialpedagogiske utdanninger i framtiden?
- Hvilken forskning er nødvendig for å sikre et oppdatert kunnskapsgrunnlag for utdanningene og for de oppgavene som spesialpedagogene skal utføre?
- Hvordan bør spesialpedagogiske utdanninger organiseres nasjonalt, jf strukturdebatten?

Vedtak:

Som skoleeier, med ansvar for at alle elever får et forsvarlig opplæringstilbud, er Oslo kommune avhengig av kompetente pedagoger og spesialpedagoger. Dette perspektivet ligger til grunn for Oslos gjennomgang av rapporten, og tilbakemeldingene på Ekspertgruppens forslag om at:

1. forebygging, tilpasset opplæring og ulike typer lærevansker vektlegges sterkere i barnehagelærer og grunnskolelærerutdanningen (kapittel 6)
2. krav om bachelor og master i spesialpedagogikk skal inneholde minimum 150 timer praksis (kapittel 7)

1. Forebygging, tilpasset opplæring og ulike typer lærevansker skal vektlegges sterkere i lærerutdanningen

Oslo kommune støtter Ekspertgruppens anbefaling om at forebygging, tilpasset opplæring og ulike typer lærevansker (spesialpedagogiske emner) skal vektlegges sterkere i barnehagelærerutdanningen (BLU) og grunnskolelærerutdanningen (GLU). Kommunen vil understreke betydningen av at tilpasset opplæring og opplæring i grunnleggende ferdigheter må være grunnstammen i begynneropplæringen. Dette i motsetning til å betrakte tilpasset opplæring som iverksetting av tiltak.

Videre bør Lærerutdanningen vektlegge alle sider ved tilpasset opplæring. Disse er som følger:

- et godt læringsmiljø
- lokalt arbeid med læreplaner
- en vurderingspraksis som fremmer læring og utvikling
- god faglig kompetanse innenfor fagene
- universell utforming av skolens lokaler

Det er viktig at studentene får kunnskap om grunnleggende utviklings- og læringspsykologi og kan gjenkjenne indikatorer på ulike lærevansker. I tillegg bør Lærerutdanningen vektlegge kunnskap om hvilke handlingsrom som den ordinære opplæringen gir, og hvilke kartleggingsverktøy som kan brukes til å avdekke elevenes lærevansker. De må også inneha handlingskompetanse, slik at de vet hva de skal gjøre når de ser tidlige tegn på lærevansker. Studentene må gjennom lærerutdanning settes i stand til å ivareta variasjonen i klassen.

Tidlig innsats for at elevene kan følge kompetansemålene i fagene, og ha utbytte av den ordinære opplæringen er av avgjørende betydning for å kunne nå målet om at flest mulig elever skal fullføre og bestå grunnopplæringen. Alle avvik fra det ordinære opplæringstilbudet vil ha store konsekvenser for elevenes fremtidige utdanningsløp og utdanningsmuligheter.

2. Krav om bachelor og master i spesialpedagogikk skal inneholde minimum 150 timer praksis (kapittel 7)

Oslo kommune er av den oppfatning at spesialpedagogene bør benyttes som en del av grunnbemanningen på de laveste trinnene. Spesialpedagogisk utdanning må derfor også innrettes på den ordinære opplæringen og i den tilpassede opplæringen som alle elever skal motta.

Kommunen støtter Ekspertgruppens forslag om at bachelor og master i spesialpedagogikk skal inneholde praksis. For å kunne ivareta elevenes rett til opplæring er det ikke tilstrekkelig at spesialpedagogene har teoretiske kunnskaper om elevenes vansker, men de må kunne omsette denne kunnskapen i faglig arbeid i klasserommet.

Audiopedagogene og logopedene må kunne knytte sine kunnskaper om språk- og hørselshemninger til kompetansemålene i fagene. Flere undersøkelser viser at elever med funksjonshemninger og lærevansker har svakere læringsresultater enn andre elever til tross for at de i utgangspunktet har gode læreforutsetninger.

Oslo kommune er av den oppfatning at krav til fagutdanning bør vurderes.

Byrådsavdeling for kunnskap og utdanning

Anniken Haughe